

UCHWAŁA Nr III/196/2024

III Składu Orzekającego

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

z dnia 10 października 2024 r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty pożyczki na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przewidzianej do zaciągnięcia przez Gminę Będków

Na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1325), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.) Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. **Radosław Hrychorczuk – przewodniczący**
2. Bogusław Wenus - członek
3. Aneta Jakubczak - członek

uchwała, co następuje:

Opiniuje pozytywnie możliwość spłaty pożyczki zaplanowanej do zaciągnięcia w Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 5.000.000,00 zł (słownie: pięć milionów złotych).

Uzasadnienie

W dniu 24 września 2024 r. Wójt Gminy Będków wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki w kwocie 5.000 000,00 zł.

Opinia Składu Orzekającego wyrażona w sentencji niniejszej uchwały, została poprzedzona analizą:

- uchwały NR XLI/319/23 z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Będków na 2024 rok ze zm.,
- uchwały NR XLI/318/23 z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej na lata 2024-2034 ze zm.,
- uchwały NR II/9/24 z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Rada Gminy Będków podjęła w dniu 28 maja 2024 r. uchwałę Nr II/9/24 w sprawie zaciągnięcia pożyczki na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Z uchwały tej wynika, że pożyczkę w kwocie 5.000.000,00 zł postanowiono zaciągnąć w 2024 roku w Banku Gospodarstwa Krajowego w Łodzi na wyprzedzające finansowanie zadania objętego dofinansowaniem PROW na lata 2014 – 2020 pn.: „Modernizacja sieci wodno – kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków na terenie gminy Będków”. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki będzie weksel „in blanco” wraz z deklaracją wekslową. Spłata pożyczki nastąpi po otrzymaniu środków zagwarantowanych umową Nr 00183-65150-UM0510323/22 o przyznaniu pomocy.

Wysokość planowanej do zaciągnięcia pożyczki znajduje odzwierciedlenie w kwotach ujętych w załączniku Nr 5 (przychody i rozchody budżetu) do uchwały budżetowej Gminy na 2024 r na podstawie której Wójt Gminy Będków został upoważniony do zaciągnięcia pożyczki na wyprzedzające finansowanie projektu realizowanego z udziałem środków unijnych do wysokości 5.000.000,00 zł (§ 15 pkt 5 uchwały). Do dokonania tej czynności w formie umowy zawieranej z Bankiem Gospodarstwa Krajowego Wójt Gminy został natomiast upoważniony postanowieniem § 2 uchwały z dnia 28 maja 2024 r. Rady Gminy w Będkowie w sprawie zaciągnięcia pożyczki na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Przeznaczenie pożyczki zgodne jest z postanowieniami art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych a kwota planowanej pożyczki nie przekracza limitu zobowiązań określonego w uchwale budżetowej Gminy Będków na 2024 r., w której ustalono limit zobowiązań m.in. na wyprzedzające finansowanie projektu realizowanego z udziałem środków unijnych do wysokości 5.100.000,00 zł (§ 8 pkt 3 uchwały), co z kolei odpowiada wymogom przepisów art. 212 ust. 1 pkt 6 w zw. art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Z Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy wynika, iż w całym okresie objętym prognozą zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze).

Z danych wykazanych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy wynika nadto, że w latach 2024-2034 zachowana zostanie zasada określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych. W okresie 2025–2034 Gmina prognozuje osiągnięcie tzw. nadwyżek operacyjnych (dochodów bieżących wyższych od wydatków bieżących). Natomiast dla roku 2024 ustalono dochody bieżące w wysokości niższej od wydatków bieżących (tzw. deficyt operacyjny) na poziomie - 411 345,09 zł. Z danych wykazanych w wieloletniej prognozie finansowej wynika, że Gmina w budżecie roku 2024 angażuje na pokrycie ujemnego wyniku operacyjnego środki w kwocie 411 345,09 zł pochodzące z przychodów w kwocie 414 559,51 zł składających się z nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 209 770,66 zł oraz z tytułu szczególnych zasad wykonania budżetu, w kwocie 204 788,85 zł (209 770,66 zł + 204 788,85 zł = 414 559,51 zł).

Skład Orzekający wskazuje, że wprawdzie przepisy prawa dopuszczają możliwość planowania deficytu operacyjnego budżetu, jednakże w praktyce wykonanie takiego deficytu jest niekorzystne dla jednostki samorządu terytorialnego i może świadczyć o jej trudnościach w zakresie zbilansowania podstawowej działalności. Skład zwraca uwagę, że wynik budżetu operacyjnego stanowi jeden z najistotniejszych wskaźników sytuacji finansowej ilustrujący, czy jednostka samorządu terytorialnego jest w stanie pokryć wydatki bieżące dochodami bieżącymi. Jeśli wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących (deficyt operacyjny) oznacza to, iż wydatki te realizowane są na poziomie przekraczającym możliwości finansowe jednostki. Skład Orzekający dostrzega, że już w 2025 roku Gmina prognozuje nadwyżkę operacyjną na poziomie 2 462 742,92 zł. W kolejnych latach także założono osiągnięcie nadwyżek operacyjnych na dość wysokim poziomie, który w roku 2034 ostatecznie kształtuje się na poziomie 2 445 528,86 zł. W ocenie Składu wypracowanie nadwyżek operacyjnych w założonych w prognozie wysokościach będzie wymagało jednak od Gminy konsekwentnych działań w zakresie realizacji prognozowanych dochodów bieżących, jak również szczególnej dyscypliny w ponoszeniu wydatków bieżących. Organy Gminy powinny mieć na uwadze, że w okresie prognozy może pojawić się ryzyko zmiany założonych danych wynikające z obiektywnych przyczyn, takich jak niekorzystne zjawiska makroekonomiczne, np. poziom inflacji, wysokie koszty obsługi zadłużenia, presja na zwiększenie wydatków o charakterze bieżącym z powodu wzrostu kosztów wykonania zadań. Łączna kwota planowanego na dzień 31 grudnia 2024 roku długu Gminy wynosić będzie 11 702 539,60 zł, co stanowić będzie 44,77% planowanych dochodów jednostki. Skład

zwraca uwagę na dość duże zadłużenie Gminy w 2024 r. W kolejnych latach budżetowych Gminy, co zasługuje na aprobatę odnotowuje się spadek kwoty długu w Gminie. Całkowita spłata zadłużenia nastąpi w 2034 r.

Skład Orzekający wskazuje, że o możliwości spłaty pożyczki w kwocie 5.000.000,00 zł zaplanowanej do zaciągnięcia w 2024 roku w Banku Gospodarstwa Krajowego w Łodzi na wyprzedzające finansowanie zadania objętego dofinansowaniem PROW na lata 2014 – 2020 pn.: „Modernizacja sieci wodno – kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków na terenie gminy Będków, Skład wypowiedział się wydając opinię zawartą w uchwale Nr III/166/2024 z dnia 2 lipca 2024 r. Podstawą wydania tej opinii był budżet i wpf Gminy Będków obowiązujący na dzień wydania tej opinii oraz uchwała Nr II/9/24 z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki na wyprzedzające finansowanie działań.

Gmina Będków w dniu 24 września 2024 r. ponownie przesłała wniosek o wydanie opinii o możliwości spłaty przedmiotowej pożyczki wyjaśniając, że udzielający pożyczki Bank Gospodarstwa Krajowego poinformował Gminę Będków, że spłata pożyczki winna być zaplanowana na rok 2025, a nie, jak pierwotnie założono na rok 2024, gdyż zgodnie z umową o dofinansowanie wniosek należy złożyć w dniach 1-29 listopada br., a wypłata dofinansowania następuje w okresie 3 miesięcy od daty złożenia wniosku. Według banku spłatę należy zatem zaplanować na luty 2025 r. W związku z tym Rada Gminy Będków uchwalała Nr V/39/24 zmieniającą uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Będków na lata 2024-2034 w dniu 19 września dokonała stosownych zmian i wystąpiła z ponownym wnioskiem o zaopiniowanie przedmiotowej pożyczki.

Mając powyższe na uwadze Skład Orzekający postanowił wydać nową opinię o możliwości spłaty pożyczki w kwocie 5.000.000,00 zł na wyprzedzające finansowanie zadania objętego dofinansowaniem PROW na lata 2014 – 2020 pn.: „Modernizacja sieci wodno – kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków na terenie gminy Będków uznając jednocześnie, że wydana w dniu 2 lipca 2024 r. opinia Nr III/166/2024 stała się bezprzedmiotowa.

Od opinii wyrażonej w uchwale na podstawie art. 20 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, przysługuje odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od dnia otrzymania opinii.

Przewodniczący

III Składu Orzekającego RIO w Łodzi
Radosław Hrychorczuk